

HÀNH TRÌNH THEO DÒNG LỊCH SỬ ĐẠO TIN LÀNH PHÁP

Đức tin, lòng can đảm và một di sản vượt biên giới

Di sản Huguenot

PHÁP · 13 NGÀY, 12 ĐÊM

PARIS · SAUMUR · NANTES · LA ROCHELLE · SAINTES · BORDEAUX · SAINT-ÉMILION · PAU · ORTHEZ · MONTAUBAN · TOULOUSE

LÂU ĐÀI PAU, NƠI HENRI IV CHÀO ĐỜI

Những con người bình dị, *một lòng trung tín phi thường*

Mười ba ngày tại những thành phố nơi người Tin Lành Pháp đã sống, làm việc, cầu nguyện, kháng cự, và quá thường xuyên phải ra đi.

CẢNG CỔ LA ROCHELLE TRONG NẮNG VÀNG

Lịch sử của người **Huguenot** thường được kể qua các vị vua, sắc lệnh và cuộc vây hãm. Chuyến đi này kể lại qua chính những người đã sống trong đó: các học giả ở **Saumur**, những chủ tàu và thủy thủ ở **La Rochelle**, người thợ thủ công **Bernard Palissy** ở Saintes, các gia đình xứ **Béarn** và cư dân **Montauban**.

Từ sông Seine đến bờ Đại Tây Dương và chân dãy Pyrénées, lộ trình đi theo đời sống của một thiểu số tôn giáo: cách họ lập nhà thờ, trường học và thành phố, bảo vệ quyền lợi, mất đi sự bảo vệ của luật pháp năm **1685** và mang đức tin theo mình trên đường **lưu vong**, đến Hà Lan, Phổ, Nam Phi và các thuộc địa Mỹ.

Đồng thời, quý khách đi qua những phong cảnh dịu dàng của miền tây nước Pháp: sông Loire với các hầm rượu đục trong đá tuf, những hải cảng Đại Tây Dương, vườn nho **Bordeaux** và **Saint-Émilion**, và lâu đài nơi **Henri IV** chào đời. Buổi sáng một điểm tham quan, buổi chiều một điểm thứ hai, và ở mỗi nơi đều có thời gian để nơi ấy tự kể câu chuyện của mình.

Một câu chuyện con người *trong năm chương*

Ở mỗi thành phố của chuyến đi, một chương mới mở ra trong đời sống của một cộng đồng.

PARIS, NHÀ THỜ ORATOIRE DU LOUVRE

Chương I

Sống như một thiểu số tôn giáo

PARIS

Một đức tin lan khắp vương quốc, và Đêm Thánh Barthélemy năm 1572.

Chương II

Xây dựng những cộng đồng gắn bó

SAUMUR · NANTES

Một học viện thu hút sinh viên khắp châu Âu, và một sắc lệnh hứa hẹn một chỗ đứng trong vương quốc.

LÂU ĐÀI SAUMUR

CÁC NGỌN THÁP CỦA LA ROCHELLE

Chương III

Bảo vệ đức tin và quyền chính trị

LA ROCHELLE · SAINTES

Một thành phố cảng tự do đã vượt qua cuộc vây hãm, và những người thợ của Hội thánh Cải cách.

Chương IV

Mất đi sự bảo vệ

BORDEAUX · SAINT-ÉMILION · PAU · ORTHEZ

Các cộng đồng thương nhân, xứ Béarn của Jeanne d'Albret và Henri IV, và những quyền lợi bị tước dần cho đến năm 1685.

LÂU ĐÀI PAU

MONTAUBAN BÊN SÔNG TARN

Chương V

Lưu vong, nơi nương náu và ký ức

MONTAUBAN · TOULOUSE

Một thành phố Tin Lành đã đứng vững, và buổi tối cuối cùng để nhìn lại những gì đã vượt qua biên giới.

Henri IV (1553 – 1610)
SINH RA Ở PAU · SẮC LỆNH NANTES

HAI THẾ KỶ RƯỠI QUA BẢY MỐC NĂM

Con đường dài từ một đức tin mới đến những quyền được trả lại

Các cột mốc lịch sử đằng sau những thành phố của chuyến đi.

1530 — MỘT ĐỨC TIN MỚI
Từ khoảng năm 1530, tư tưởng Cải cách lan rộng trong giới thợ thủ công, thương nhân, học giả và quý tộc của vương quốc.

1559 — HỘI NGHỊ GIÁO HỘI ĐẦU TIÊN
Tại Paris, các Hội thánh Cải cách Pháp thông qua một bản tuyên xưng đức tin chung.

1572 — ĐÊM THÁNH BARTHÉLEMY
Ngày 24 tháng 8, đô đốc de Coligny và hàng nghìn người Tin Lành bị sát hại ở Paris, rồi ở các tỉnh.

1598 — SẮC LỆNH NANTES
Henri IV ban tự do lương tâm và tự do thờ phượng tại những nơi được chỉ định.

1628 — LA ROCHELLE THẤT THỦ
Sau cuộc vây hãm hơn một năm, thành trì Tin Lành đầu hàng Louis XIII và Richelieu.

1685 — VIỆC BÃI BỎ
Louis XIV bãi bỏ sắc lệnh. Khoảng 200.000 người Tin Lành chọn lưu vong, gọi là 'Refuge'.

1787 — SẮC LỆNH KHOAN DUNG
Louis XVI trả lại cho người Tin Lành địa vị dân sự: khai sinh, hôn nhân và khai tử lại được ghi nhận.

LỘ TRÌNH HÀNH TRÌNH

Từ sông Seine *đến bờ Đại Tây Dương và Béarn*

Bảy thành phố nghỉ đêm, và không bao giờ đổi khách sạn quá hai lần liên tiếp.

1 Paris — NGÀY 1 – 2

2 Saumur — NGÀY 3

3 Nantes — NGÀY 4

4 La Rochelle — NGÀY 5 – 6

5 Bordeaux — NGÀY 7 – 9

6 Saint-Émilion — NGÀY 9

7 Pau — NGÀY 10 – 11

8 Montauban — NGÀY 12

Và trên đường đi: Saintes với khải hoàn môn La Mã, Orthez với cây cầu Trung cổ, và buổi tối chia tay ở Toulouse.

13	11	4–5★	5
NGÀY, 12 ĐÊM	THÀNH PHỐ NGHỈ ĐÊM	KHÁCH SẠN CHỌN LỌC	TRẢI NGHIỆM VÙNG MIỀN

LỘ TRÌNH

Từ sông Seine *đến bờ Đại Tây Dương và Béarn*

Toàn bộ hành trình bằng xe du lịch riêng, mỗi chặng tối đa vài giờ, nghỉ đêm tại bảy thành phố.

1 **Paris** — NGÀY 1 – 2

2 **Saumur** — NGÀY 3

3 **Nantes** — NGÀY 4

4 **La Rochelle** — NGÀY 5 – 6

5 **Saintes** — NGÀY 7

6 **Bordeaux** — NGÀY 7 – 9

7 **Saint-Émilion** — NGÀY 9 · ĐI VỀ TRONG NGÀY

8 **Pau** — NGÀY 10 – 11

9 **Orthez** — NGÀY 11 · ĐI VỀ TRONG NGÀY

10 **Montauban** — NGÀY 12

11 **Toulouse** — NGÀY 12 – 13

DÀNH CHO CHUYÊN GIA DU LỊCH

Chuyến đi *dành cho ai?*

> *Một chuyến đi văn hóa với mạch lịch sử rõ ràng, dành cho những du khách không chỉ muốn ngắm mà còn muốn hiểu.*

- **Du khách quan tâm đến di sản Tin Lành**: Cải cách, Trưởng Lão, Luther hay Tin Lành.
- **Các hội thánh và nhóm tín hữu** tìm một chuyến đi ý nghĩa, với những câu chuyện có chiều sâu và không gian để suy ngẫm.
- **Người yêu lịch sử Giáo hội** và các nhóm học tập quan tâm đến cuộc Cải cách và tự do tôn giáo.
- **Du khách văn hóa** say mê lịch sử Pháp, kiến trúc, các vùng rượu vang và bờ biển Đại Tây Dương.
- **Hậu duệ các gia đình Huguenot** và những ai quan tâm đến lịch sử gia đình: lịch sử của Refuge và các điểm đến của nó sống lại ở đây (không bao gồm nghiên cứu gia phả).

Sau năm 1685, nhiều gia đình Huguenot định cư ở Bắc Mỹ, Nam Phi, Anh, Hà Lan và Đức. Một lịch sử chung vươn xa khỏi biên giới nước Pháp.

CHUYẾN ĐI TRONG NHÁY MẮT

THỜI GIAN	13 ngày, 12 đêm
ĐẾN	Sân bay Paris-Charles de Gaulle
VỀ	Sân bay Toulouse-Blagnac, có chuyến bay nối tiếp
QUỐC GIA	Pháp
DI CHUYỂN	Xe du lịch riêng trong suốt hành trình, mỗi chặng khoảng 1 – 4 giờ
ĐỒNG HÀNH	Trưởng đoàn nói tiếng Việt, hướng dẫn viên địa phương được cấp phép tại các điểm chính
ĐOÀN	Khuyến nghị 15 – 30 người
KHÁCH SẠN	Khách sạn cao cấp 4 và 5 sao
THỜI ĐIỂM	Tháng 4 – 6, tháng 9 – giữa tháng 10

CHƯƠNG 1

Sống như một *thiểu số tôn giáo*

Đối diện điện Louvre là nhà thờ Saint-Germain-l'Auxerrois, giáo xứ của các vua. Tương truyền đêm 23 rạng 24 tháng 8 năm 1572, chuông nhà thờ đã phát tín hiệu cho Đêm Thánh Barthélemy.

PARIS VÀ SÔNG SEINE NHÌN TỪ TROCADÉRO

NGÀY 1 · PARIS

Paris, *nơi câu chuyện bắt đầu*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Đến sân bay Paris-Charles de Gaulle *trưởng đoàn đón đoàn*	Xe vào trung tâm Paris (khoảng 1 giờ) *nhận phòng, nghỉ ngơi*	Bữa tối chào mừng *nghỉ đêm tại Paris*

Buổi tối đầu tiên bên nhau, và những nét lớn của một lịch sử dài.

Trưởng đoàn đón đoàn tại sân bay và xe đưa vào trung tâm **Paris**. Buổi chiều có thời gian nghỉ ngơi sau chuyến bay.

Trong **bữa tối chào mừng**, phần giới thiệu ngắn phác họa bối cảnh: người **Huguenot** là ai, vì sao câu chuyện của họ vẫn còn ý nghĩa hôm nay, và chuyến đi này theo dấu chân họ từ Paris đến bờ Đại Tây Dương và miền tây nam như thế nào?

BẠN CÓ BIẾT?

Huguenot

Nguồn gốc của từ này đến nay vẫn còn tranh cãi. Giải thích phổ biến nhất cho rằng nó bắt nguồn từ tiếng Đức Thụy Sĩ 'Eidgenossen' (những người cùng thề ước).

NGÀY 2 · PARIS

Đêm Thánh Barthélemy *và trải nghiệm của người Huguenot*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Nhà thờ Oratoire du Louvre và đài tưởng niệm Coligny *hướng dẫn viên địa phương*	Dạo quanh Saint-Germain-l'Auxerrois và điện Louvre	Buổi tối tự do *nghỉ đêm tại Paris*

Một buổi sáng quanh điện Louvre, nơi lịch sử đạo Tin Lành Pháp vừa là lời hứa vừa là đổ vỡ.

Tháng **8 năm 1572**, Paris mừng hôn lễ của **Henri xứ Navarre** theo đạo Tin Lành với Marguerite de Valois. Vài ngày sau, trong đêm 23 rạng 24, các thủ lĩnh Tin Lành đến dự lễ cưới bị sát hại, đứng đầu là **đô đốc de Coligny**. Bạo lực lan khắp thành phố rồi đến các tỉnh.

Phía sau **nhà thờ Oratoire du Louvre**, nay là nhà thờ Cải cách, là đài tưởng niệm Coligny. Bên kia đường, tương truyền chuông nhà thờ **Saint-Germain-l'Auxerrois** đã phát tín hiệu cho cuộc thảm sát.

Buổi chiều, chúng ta đi bộ khám phá **trái tim lịch sử của Paris**, giữa điện Louvre, sông Seine và đảo Île de la Cité.

BẠN CÓ BIẾT?

1811

Napoléon đã trao nhà thờ cũ của dòng Oratoire cạnh điện Louvre cho Hội thánh Cải cách Paris, nơi đến nay vẫn tổ chức các buổi thờ phượng.

NHÀ THỜ SAINT-GERMAIN-L'AUXERROIS

NHÀ THỜ ORATOIRE DU LOUVRE, ĐÀI TƯỞNG NIỆM COLIGNY

CHƯƠNG 2

Xây dựng những *cộng đồng gắn bó*

Lâu đài Saumur bên sông Loire. Dưới thời Philippe Duplessis-Mornay, thành phố trở thành trung tâm học thuật Tin Lành lớn.

LÂU ĐÀI SAUMUR TRÊN NHỮNG VƯỜN NHO

NGÀY 3 · SAUMUR

Saumur, *thành phố của các học giả*

BUỔI SÁNG

Đi Saumur (khoảng 4 giờ, có dừng nghỉ)

ăn trưa khi đến

BUỔI CHIỀU

Lâu đài Saumur và lịch sử học viện Tin Lành

hướng dẫn viên địa phương

BUỔI TỐI

Thưởng thức rượu vang Loire trong hầm đá tuf (nếu có thể)

nghỉ đêm tại Saumur

BẠN CÓ BIẾT?

1589

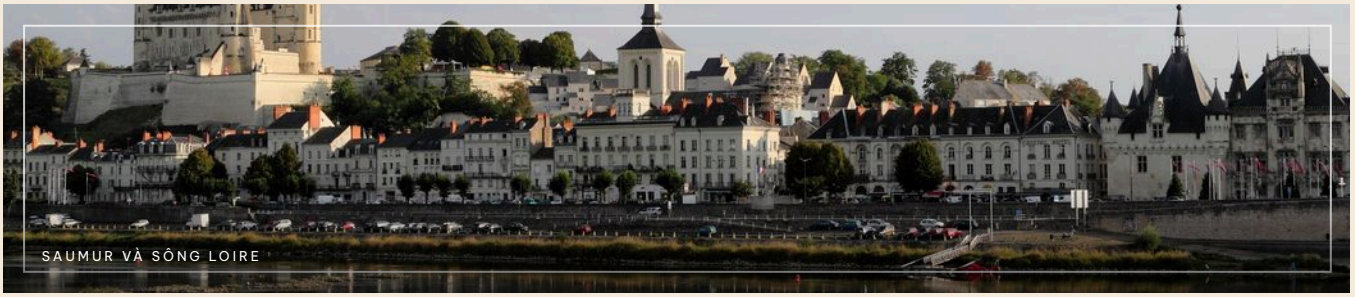
Henri xứ Navarre bổ nhiệm Duplessis-Mornay làm thống đốc Saumur. Ảnh hưởng của ông về sau khiến ông được gọi là 'giáo hoàng của người Huguenot'.

Từ sông Seine đến sông Loire, và thế giới của một học viện Tin Lành.

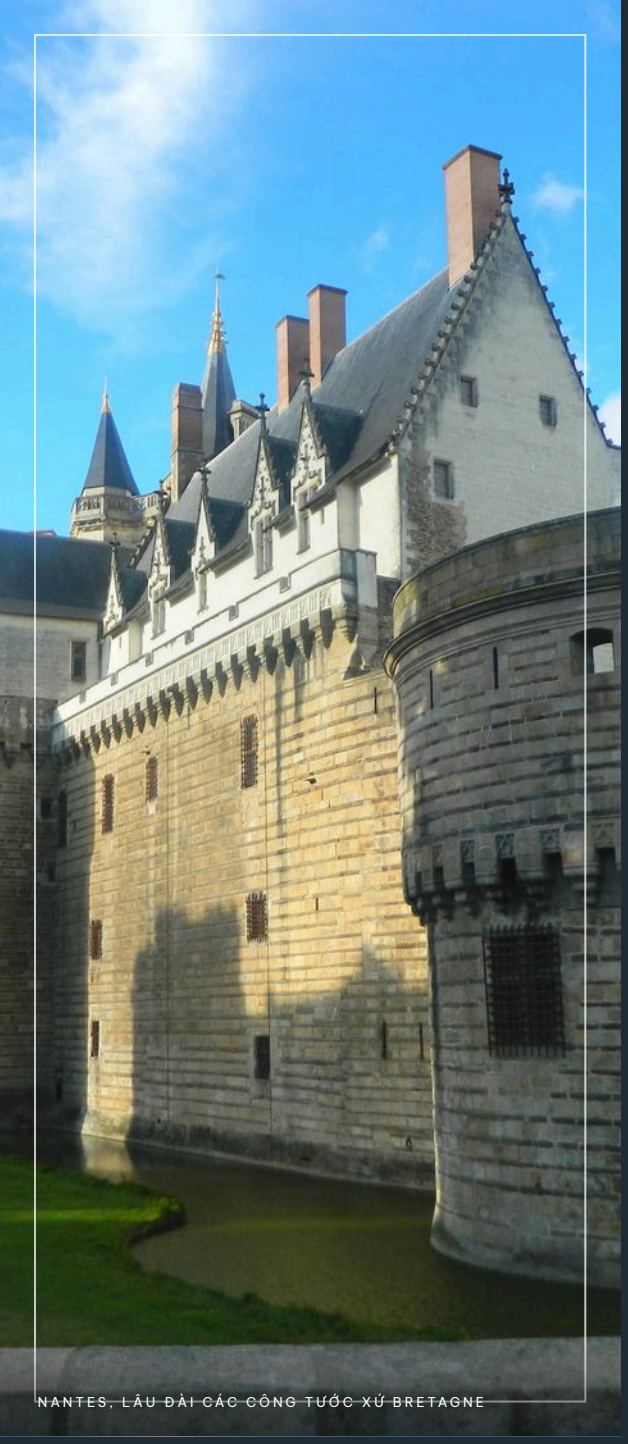
Năm 1589, Henri xứ Navarre giao Saumur cho **Philippe Duplessis-Mornay**, nhà ngoại giao, nhà văn và một trong những thủ lĩnh Tin Lành được kính trọng nhất thời ấy. Vào khoảng chuyển giao thế kỷ, ông lập một **học viện Tin Lành** thu hút sinh viên và giáo sư khắp châu Âu cho đến khi bị đóng cửa năm **1685**.

Trên cao nhìn xuống sông Loire, **lâu đài Saumur** kể câu chuyện của thành phố và vị thống đốc.

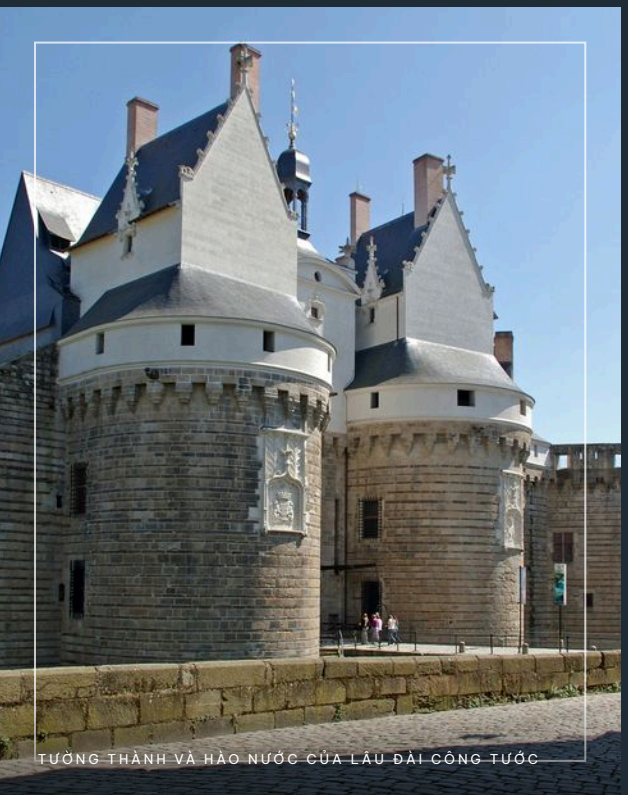
Buổi tối là buổi **thưởng thức rượu vang Loire** trong một hầm rượu đục vào đá tuf trắng mềm.

SAUMUR VÀ SÔNG LOIRE

NANTES, LÂU ĐÀI CÁC CÔNG TƯỚC XỨ BRETAGNE

TƯỜNG THÀNH VÀ HÀO NƯỚC CỦA LÂU ĐÀI CÔNG TƯỚC

NGÀY 4 · NANTES

Nantes, *lời hứa khoan dung*

BUỔI SÁNG	Đi Nantes (khoảng 2 giờ)
BUỔI CHIỀU	Lâu đài các công tước xứ Bretagne và bảo tàng lịch sử Nantes *hướng dẫn viên địa phương*
BUỔI TỐI	Dạo phố cổ *nghỉ đêm tại Nantes*

Một thành phố mà tên gọi đã thành một lời hứa.

Sau hơn ba mươi năm chiến tranh tôn giáo, tháng **4 năm 1598**, **Henri IV** ký tại Nantes sắc lệnh mang tên thành phố. Sắc lệnh ban cho người Tin Lành **tự do lương tâm**, quyền thờ phượng tại những nơi được chỉ định, quyền giữ chức vụ công và, như một bảo đảm, một số thành trì an toàn.

Lâu đài các công tước xứ Bretagne, nơi đặt bảo tàng thành phố, đặt thời khắc này vào dòng lịch sử dài của Nantes. Bảo tàng không che giấu rằng sự giàu có của hải cảng Đại Tây Dương này cũng có những nguồn gốc u tối.

Một buổi dạo phố cổ khép lại ngày.

BẠN CÓ BIẾT?

87 năm

Chừng ấy năm cách biệt giữa Sắc lệnh Nantes năm 1598 và việc Louis XIV bãi bỏ nó năm 1685.

CHƯƠNG 3

Bảo vệ đức tin *và quyền chính trị*

Tháp Saint-Nicolas và tháp Chaîne canh giữ cảng cổ La Rochelle, thành trì Tin Lành lớn nhất bờ Đại Tây Dương.

THÁP SAINT-NICOLAS VÀ THÁP CHAÎNE TRONG NẮNG VÀNG

NGÀY 5 · LA ROCHELLE

La Rochelle, *thành phố Tin Lành bên biển*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Đi La Rochelle (khoảng 2 giờ 15)	Cảng cổ, các ngọn tháp và phố có mái vòm *hướng dẫn viên địa phương*	Bảo tàng Lịch sử Tin Lành La Rochelle (nếu mở cửa) *nghỉ đêm tại La Rochelle*

Một hải cảng tự do đã chọn cuộc Cải cách.

Giàu lên nhờ muối, rượu vang và thương mại đường biển, tự hào với những đặc quyền lâu đời, **La Rochelle** phần lớn theo cuộc Cải cách vào thế kỷ XVI. Thành phố trở thành đô thị Tin Lành quan trọng nhất bờ Đại Tây Dương và là nơi gặp gỡ của các Hội thánh Cải cách Pháp.

Buổi chiều bắt đầu ở **cảng cổ**, được canh giữ bởi các tháp Trung cổ, rồi tiếp tục qua những **con phố có mái vòm** của thành phố thương nhân.

Sau đó, hiện vật, Kinh Thánh và tài liệu trong **Bảo tàng Lịch sử Tin Lành La Rochelle** kể về đời sống thường ngày của cộng đồng, sự bách hại và cuộc ra đi.

BẠN CÓ BIẾT?

1571

Tại La Rochelle, hội nghị toàn quốc của các Hội thánh Cải cách đã xác nhận bản tuyên xưng đức tin thông qua năm 1559.

THÁP LANTERNE TRONG GIỜ XANH

CẢNG CỔ VÀ THÁP ĐỒNG HỒ GROSSE HORLOGE

NGÀY 6 · LA ROCHELLE

Bảo vệ thành phố, *ra đi bằng đường biển*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Cuộc vây hãm La Rochelle và các công sự *hướng dẫn viên địa phương*	Nhà thờ Tin Lành và di sản hàng hải	Du thuyền quanh cảng (tùy chọn) *nghỉ đêm tại La Rochelle*

Một cuộc vây hãm mười bốn tháng, và con đường dài đến Refuge.

Năm **1627**, Richelieu vây hãm thành phố và chặn cảng bằng một con đê khổng lồ. Dưới sự lãnh đạo của thị trưởng **Jean Guiton**, La Rochelle cầm cự hơn một năm. Khi thành phố đầu hàng vào tháng 10 năm 1628, chỉ còn một phần dân số sống sót.

Buổi sáng, chúng ta đọc lịch sử ấy qua những **công sự** còn lại. Buổi chiều, **nhà thờ Tin Lành** và hải cảng kể phần tiếp theo: sau năm 1685, nhiều gia đình rời bờ biển này sang Anh, Hà Lan và châu Mỹ. Năm 1688, những người tị nạn Huguenot lập nên thành phố **New Rochelle** gần New York.

BẠN CÓ BIẾT?

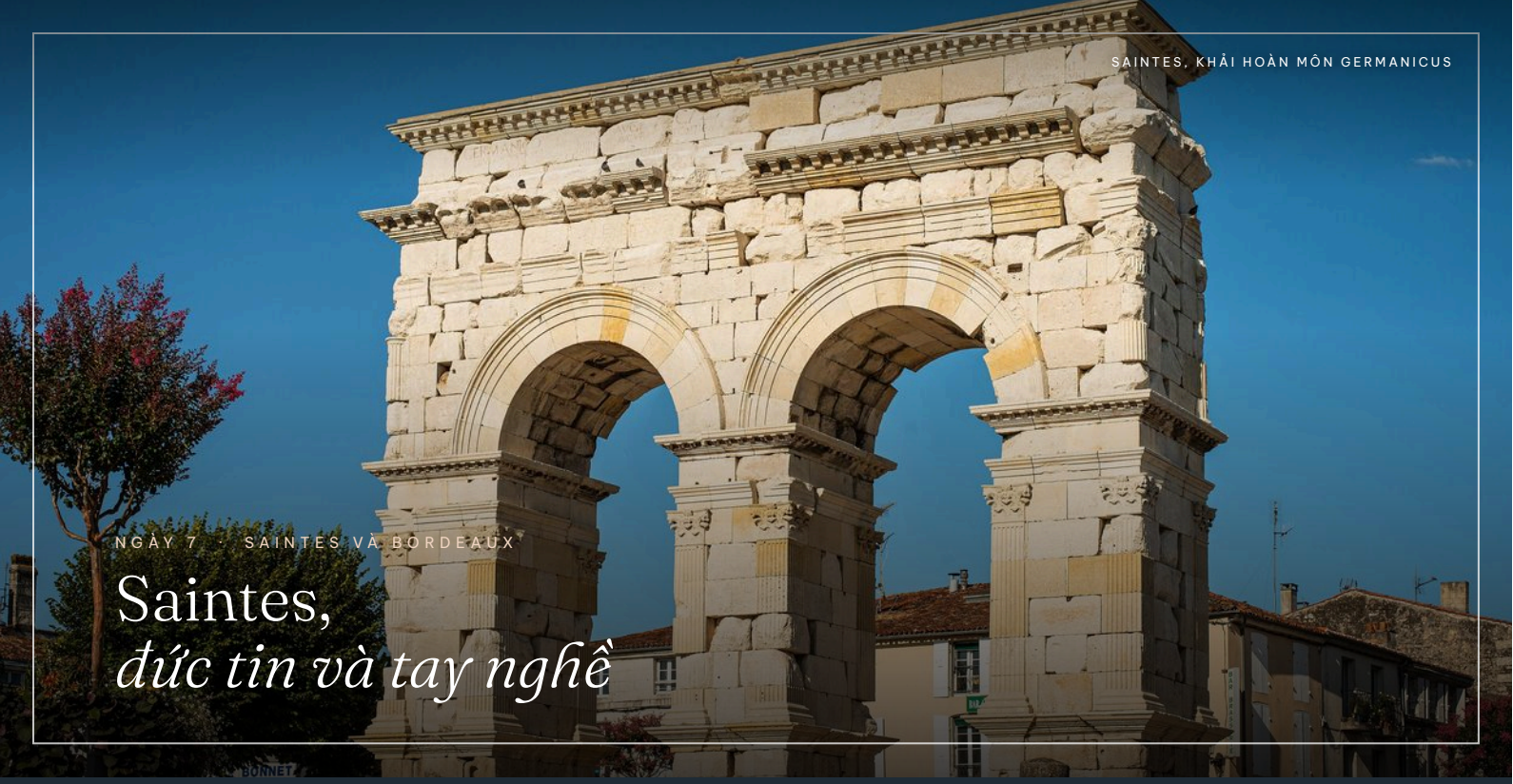
1628

Hòa ước Ân điển Alès, ký năm sau, cho người Tin Lành giữ tự do thờ phượng nhưng tước đi các thành trì an toàn.

LA ROCHELLE VÀ CẢNG CỔ NHÌN TỪ TRÊN CAO

CẢNG LA ROCHELLE, TRANH KHẮC THẾ KỶ XVIII

SAINTES, KHẢI HOÀN MÔN GERMANICUS

NGÀY 7 · SAINTES VÀ BORDEAUX

Saintes, *đức tin và tay nghề*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Đi Saintes (khoảng 1 giờ) *khải hoàn môn Germanicus và tu viện Abbaye aux Dames*	Bernard Palissy, xưởng gốm (tùy chọn, nếu có thể) *đi Bordeaux (khoảng 1 giờ 45)*	Buổi tối tự do *nghỉ đêm tại Bordeaux*

BẠN CÓ BIẾT?

16 năm

Theo ghi chép của chính ông, Palissy đã mất khoảng mười sáu năm tìm ra bí quyết của lớp men.

Một thành phố La Mã, một tu viện Roman và một thợ gốm thời Phục hưng.

Saintes lưu giữ ký ức của một thủ phủ La Mã, với **khải hoàn môn Germanicus**, và một tu viện Roman lớn, **Abbaye aux Dames**.

Tại đây, **Bernard Palissy**, thợ gốm, nhà tự nhiên học và nhà văn, đã hoàn thiện đồ gốm tráng men của mình và góp phần thành lập Hội thánh Cải cách của thành phố. Ông được những người bảo trợ quyền thế che chở trong thời gian dài, nhưng vì không chịu từ bỏ đức tin, ông qua đời năm 1590 trong ngục Bastille.

Trước khi đi **Bordeaux**, có thể sắp xếp thăm một xưởng gốm.

SAINTES, TU VIỆN ABBAYE AUX DAMES

CHƯƠNG 4

Mất đi *sự bảo vệ*

Lâu đài Pau, nơi Henri IV chào đời năm 1553. Béarn là vùng duy nhất của vương quốc mà đức tin Cải cách trở thành quốc giáo.

BORDEAUX, ‘CẢNG MẶT TRĂNG’

BORDEAUX, NHÀ THỜ CHÍNH TÒA SAINT-ANDRÉ

NGÀY 8 · BORDEAUX

Bordeaux, *cộng đồng và thương mại Đại Tây Dương*

BUỔI SÁNG	Trung tâm lịch sử Bordeaux và các bến sông Garonne *hướng dẫn viên địa phương*
BUỔI CHIỀU	Nhà thờ chính tòa Saint-André và phố cổ
BUỔI TỐI	Buổi tối tự do *nghỉ đêm tại Bordeaux*

Một thành phố thương mại lớn giữa đức tin, buôn bán và dòng sông.

Bordeaux có một cộng đồng Cải cách từ thế kỷ XVI, đã trải qua các cuộc chiến tranh tôn giáo và việc bãi bỏ sắc lệnh. Vào thế kỷ XVIII, các **gia đình thương nhân Tin Lành**, thường gốc Bắc Âu, giữ vai trò lớn trong buôn bán rượu vang và thương mại Đại Tây Dương từ các bến Chartrons.

Buổi sáng, dạo dọc các **bến sông**, quảng trường Bourse và ‘Gương nước’. Buổi chiều, **nhà thờ chính tòa Saint-André**, nơi Aliénor xứ Aquitaine kết hôn năm 1137 với vị vua tương lai Louis VII, cho thấy thành phố Công giáo nơi câu chuyện này diễn ra.

BẠN CÓ BIẾT?

2007

UNESCO đã công nhận Bordeaux, ‘Cảng Mặt Trăng’ với cảnh quan đô thị thế kỷ XVIII đặc sắc, là Di sản Thế giới.

NGÀY 9 · SAINT-ÉMILION

Saint-Émilion, *đá và vườn nho*

BUỔI SÁNG

Đi Saint-Émilion (khoảng 1 giờ)

làng Trung cổ và nhà thờ đá nguyên khối

BUỔI CHIỀU

Thăm một château, thưởng thức có thuyết minh (nếu có thể)

BUỔI TỐI

Về Bordeaux

nghỉ đêm tại Bordeaux

Một ngày dành cho di sản của chính vùng đất.

Đây không phải là một địa điểm Tin Lành, và ngày này cũng không giả vờ như vậy. **Saint-Émilion** là một khoảng nghỉ giữa các câu chuyện: một ngôi làng Trung cổ bằng đá vàng trên những vườn nho, với một trong những **nhà thờ đá nguyên khối** lớn nhất châu Âu, đục vào ngọn đồi đá vôi.

Buổi chiều, một **château** mở cửa hầm rượu cho chuyến tham quan và **thưởng thức**: gặp gỡ tay nghề đã định hình phong cảnh này qua nhiều thế kỷ.

BẠN CÓ BIẾT?

1999

Vùng Saint-Émilion là cảnh quan trồng nho đầu tiên được UNESCO công nhận là di sản thế giới dạng cảnh quan văn hóa.

SAINT-ÉMILION, QUẢNG TRƯỜNG TRƯỚC NHÀ THỜ ĐÁ NGUYÊN KHỐI

NHỮNG MÁI NHÀ CỦA SAINT-ÉMILION

LÂU ĐÀI PAU TRONG GIỜ XANH

NGÀY 10 · PAU

Pau, Jeanne d'Albret *và Henri IV*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Đi Pau (khoảng 3 giờ, có dừng nghỉ)	Lâu đài Pau *hướng dẫn viên địa phương*	Đại lộ Pyrénées lúc hoàng hôn *nghỉ đêm tại Pau*

BẠN CÓ BIẾT?

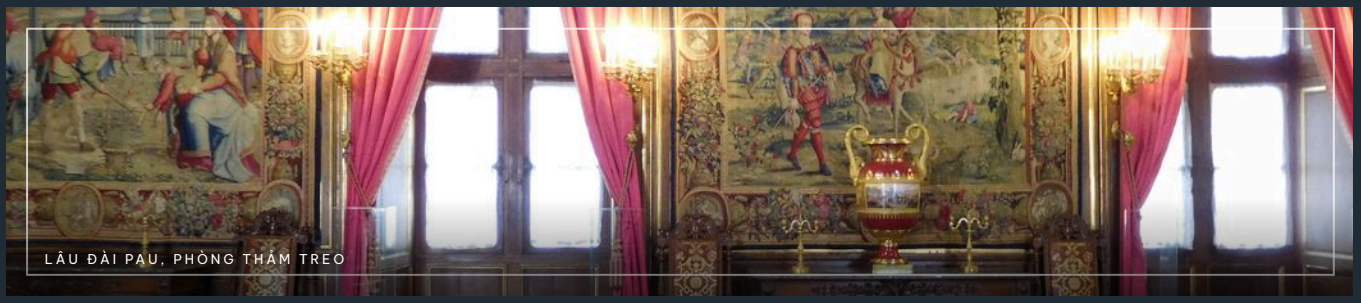
Mai rùa

Trong lâu đài có một chiếc mai rùa mà theo truyền thuyết được người dân địa phương yêu mến, từng là chiếc nôi của Henri IV.

Một nữ hoàng đã chọn cuộc Cải cách, một vị vua đã chọn hòa bình.

Jeanne d'Albret, nữ hoàng Navarre và nữ chúa xứ Béarn, công khai theo đức tin Cải cách năm 1560 và năm 1571 lấy đó làm quốc giáo trên lãnh địa của mình. Con trai bà là **Henri**, sinh năm 1553 tại lâu đài này, trở thành vua Pháp năm 1589, cải sang Công giáo và ký Sắc lệnh Nantes.

Với các phòng thời Phục hưng và thảm treo, **lâu đài Pau** lưu giữ ký ức về cả hai người. Buổi tối, **đại lộ Pyrénées** mở ra tầm nhìn bao la về dãy núi.

LÂU ĐÀI PAU, PHÒNG THẢM TREO

NGÀY 11 · ORTHEZ

Di sản Cải cách *của xứ Béarn*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Đi Orthez (khoảng 50 phút) *cầu Pont-Vieux và phố cổ*	Nhà của Jeanne d'Albret và di sản Tin Lành xứ Béarn (nếu có thể)	Bữa tối kiểu Béarn *nghỉ đêm tại Pau*

Một thị trấn nhỏ đã đào tạo các mục sư của cả một vương quốc.

Năm 1566, Jeanne d'Albret lập tại **Orthez** một học viện Cải cách để đào tạo mục sư và quan chức cho xứ Béarn. **Cầu Pont-Vieux** bắc qua sông Gave, với tháp phòng thủ, đã canh giữ thị trấn từ thời Trung cổ.

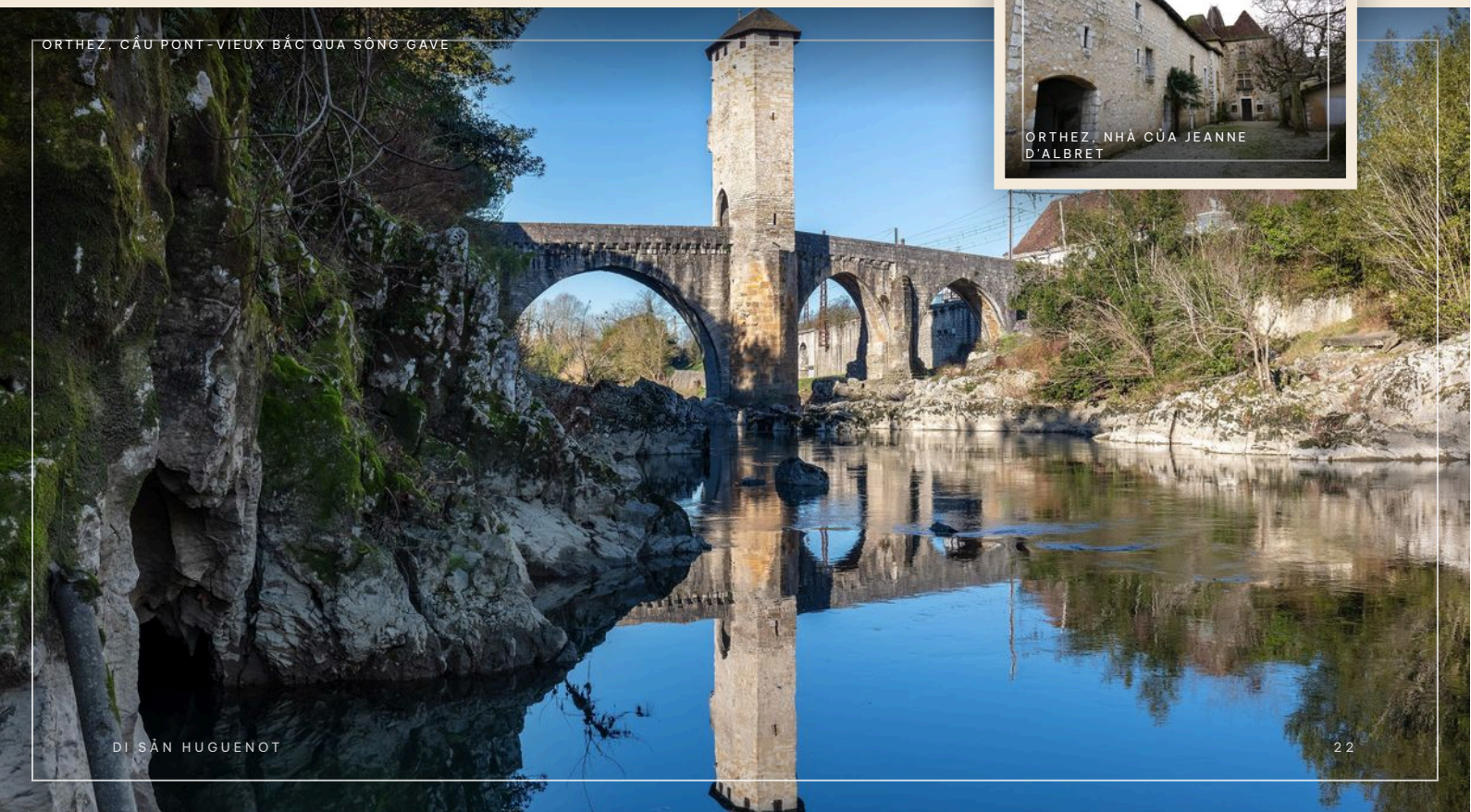
Năm 1620, Louis XIII sáp nhập Béarn vào nước Pháp và khôi phục việc thờ phượng Công giáo. Năm 1685, vài tháng trước khi bãi bỏ sắc lệnh, các cuộc **dragonnade** ở đây đã ép buộc cải đạo hàng loạt. Dù vậy, các gia đình Tin Lành vẫn đứng vững; theo yêu cầu có thể sắp xếp gặp gỡ **hội thánh Tin Lành địa phương**.

Buổi tối, quý khách thưởng thức **ẩm thực xứ Béarn**.

BẠN CÓ BIẾT?

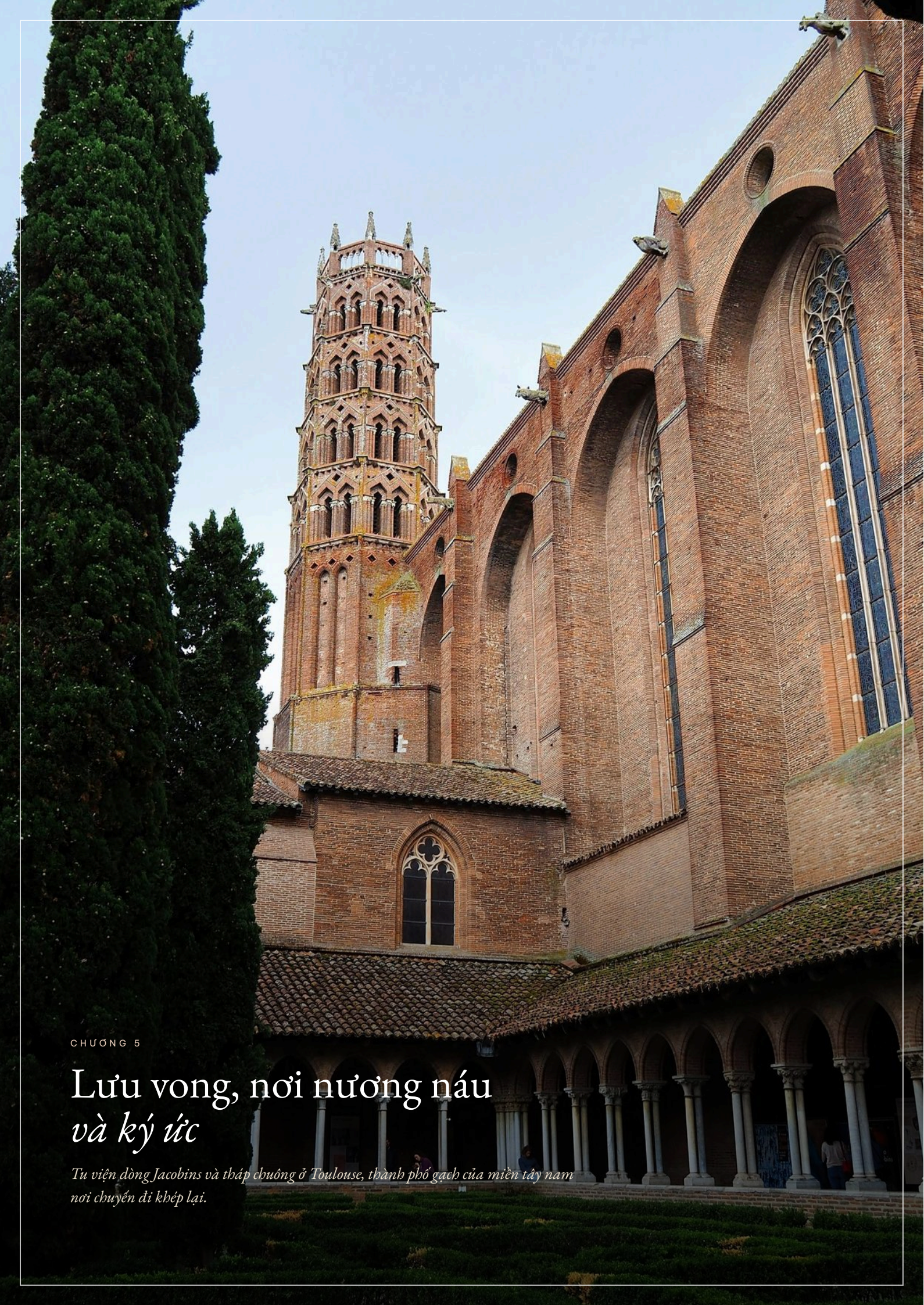
1685

Béarn là một trong những vùng đầu tiên mà binh lính bị cho đóng quân tại nhà các gia đình Tin Lành để ép họ cải đạo: những cuộc gọi là 'dragonnade'.

ORTHEZ, CẦU PONT-VIEUX BẮC QUA SÔNG GAVE

ORTHEZ, NHÀ CỦA JEANNE D'ALBRET

CHƯƠNG 5

Lưu vong, nơi nương náu *và ký ức*

Tu viện dòng Jacobins và tháp chuông ở Toulouse, thành phố gạch của miền tây nam nơi chuyến đi khép lại.

MONTAUBAN VÀ CẦU PONT-VIEUX BÊN SÔNG TARN

NGÀY 12 · MONTAUBAN VÀ TOULOUSE

Montauban, *thành phố đã đứng vững*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Đi Montauban (khoảng 3 giờ 30, có dừng nghỉ) *ăn trưa*	Temple des Carmes, quảng trường Nationale, Bảo tàng Ingres Bourdelle *hướng dẫn viên địa phương*	Đi Toulouse (khoảng 1 giờ) *bữa tối chia tay*

Một thành phố gạch đã đứng vững, tồn tại và không quên.

Montauban, nơi từ thập niên 1560 đa số cư dân theo đạo Tin Lành, là một trong những thành trì an toàn được Sắc lệnh Nantes bảo đảm. Năm **1621**, thành phố chống chọi cuộc vây hãm của quân đội Louis XIII, buộc đối phương rút lui sau gần ba tháng.

Cộng đồng Tin Lành ở đây đã vượt qua việc bãi bỏ sắc lệnh và thời kỳ dài của 'Sa mạc'. **Temple des Carmes**, **quảng trường Nationale** bao quanh bởi mái vòm và **Bảo tàng Ingres Bourdelle** trong dinh giám mục cũ bên sông Tarn cho thấy một thành phố được cả hai truyền thống định hình.

Tại **Toulouse**, **bữa tối chia tay** quy tụ cả đoàn lần cuối.

BẠN CÓ BIẾT?

1780

Họa sĩ Jean-Auguste-Dominique Ingres sinh ra ở Montauban và để lại phần lớn tác phẩm cho quê hương mình.

MONTAUBAN, CẦU PONT-VIEUX

CẦU PONT-VIEUX NHÌN TỪ BẢO TÀNG INGRES BOURDELLE

SÔNG GARONNE VÀ HÔTEL-DIEU TRONG GIỜ XANH, TOULOUSE

NGÀY 13 · TOULOUSE

Một di sản *không biên giới*

BUỔI SÁNG	BUỔI CHIỀU	BUỔI TỐI
Xe đưa ra sân bay Toulouse-Blagnac	Chuyến bay về (nếu cần, nối chuyến qua Paris)	Về nước

Tùy giờ bay, xe đưa đoàn ra **sân bay Toulouse-Blagnac**. Nếu bay muộn, buổi sáng tự do trong thành phố.

LỜI KẾT

Những gì đã *vượt qua biên giới*

Sau năm 1685, khoảng **200.000** người Tin Lành Pháp rời bỏ vương quốc. Mang theo tay nghề, tên tuổi, Kinh Thánh và thánh vịnh, họ đến **Genève** và **Amsterdam**, **London** và **Berlin**, **Mũi Hảo Vọng**, **New York**, **Virginia** và vùng **Carolina**. Những người ở lại giữ đức tin trong lặng lẽ, cho đến khi luật pháp công nhận lại vào năm 1787.

Chuyến đi này không thu hẹp lịch sử ấy vào nỗi khổ đau. Nó cho thấy những cộng đồng đã xây dựng, tranh luận, cầu nguyện, buôn bán và giảng dạy, và những con người trung thành với lương tâm, đi đến đâu cũng trao lại điều quý giá nhất. Đó chính là di sản Huguenot.

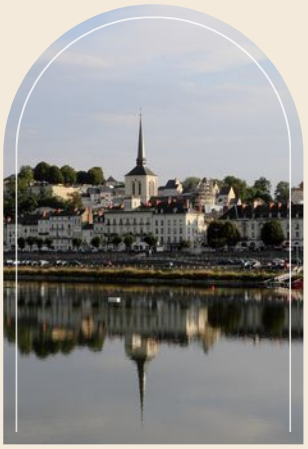
ĐIỂM NHẤN CỦA CHUYẾN ĐI

Bốn lý do *để thực hiện chuyến đi*

Hai ngày ở La Rochelle bên biển

Cảng cổ, cuộc vây hãm và bảo tàng Tin Lành, trong thành phố gắn bó nhất với cuộc ra đi của người Huguenot.

Học viện Saumur

Thế giới trí thức của Duplessis-Mornay bên sông Loire.

Cái nôi của Henri IV

Lâu đài Pau, xứ Béarn Cải cách của Jeanne d'Albret, và một ngày ở Orthez.

Saint-Émilion

Cảnh quan trồng nho thuộc Di sản Thế giới UNESCO và nhà thờ đá nguyên khối.

TRẢI NGHIỆM VÙNG MIỀN

Thưởng thức rượu vang Loire

Trong hầm đá tuf gần Saumur (nếu có thể).

Tay nghề xứ Saintonge

Một xưởng gốm theo dấu Bernard Palissy (tùy chọn, nếu có thể).

Ẩm thực xứ Béarn

Bữa tối vùng miền ở Pau: súp garbure, thịt vịt và phô mai ossau-iraty.

La Rochelle từ mặt nước

Du thuyền tùy chọn giữa những ngọn tháp Trung cổ.

Vườn nho Bordeaux

Thăm một château ở Saint-Émilion, thưởng thức có thuyết minh.

Các trải nghiệm ẩm thực và rượu vang nhằm thưởng thức niềm vui và văn hóa của từng vùng; chúng không được giới thiệu như một phần của lịch sử Tin Lành.

Một tiêu chuẩn: *cao cấp, không thỏa hiệp*

Khách sạn

Khách sạn cao cấp 4 và 5 sao, vị trí trung tâm nhất có thể.

Di chuyển

Xe du lịch riêng có nhà vệ sinh và điều hòa trong suốt hành trình.

Đồng hành

Trưởng đoàn nói tiếng Việt trong suốt hành trình và hướng dẫn viên địa phương được cấp phép tại các điểm chính.

BAO GỒM

- Lưu trú tại khách sạn cao cấp 4 và 5 sao
- Xe du lịch riêng theo chương trình
- Trưởng đoàn chuyên nghiệp trong suốt hành trình
- Tham quan có hướng dẫn theo chương trình chính thức
- Các bữa ăn như đã nêu, gồm bữa tối chào mừng và chia tay
- Vé vào cửa và trải nghiệm theo báo giá chính thức

TRẢI NGHIỆM TÙY CHỌN

- Du thuyền quanh cảng La Rochelle
- Xưởng gốm ở Saintes
- Gặp gỡ hội thánh Tin Lành địa phương ở Béarn
- Thêm một đêm ở Paris hoặc Toulouse

THÔNG TIN THỰC TẾ

NHỊP ĐỘ	Khởi hành khoảng 8 giờ, buổi sáng một điểm tham quan, buổi chiều một điểm thứ hai.
ĐI BỘ	Vừa phải: đường lát đá ở La Rochelle, Saint-Émilion và các phố cổ, cầu thang ở lâu đài và tháp.
XE	Hai ngày di chuyển dài hơn (Paris–Saumur, Pau–Montauban), đều có dừng nghỉ và chương trình nhẹ.
CHUYẾN BAY	Đến Paris-Charles de Gaulle, về từ Toulouse-Blagnac. Nên dự trù thời gian nối chuyến rộng rãi cho chuyến bay quốc tế.
THAM QUAN	Một số bảo tàng mở theo mùa hoặc theo yêu cầu cho đoàn; các điểm tham quan cụ thể được xác nhận cùng báo giá.

Chương trình có thể thay đổi tùy tình trạng còn chỗ của các địa điểm, hướng dẫn viên và dịch vụ vào thời điểm đặt. Thời gian di chuyển mang tính tham khảo.

CHUYẾN ĐI TRONG NHÁY MẮT

Mọi thứ đã sẵn sàng, *hành trình có thể bắt đầu*

> *Một chuyến đi với một sợi chỉ xuyên suốt: đời sống của một cộng đồng, từ những nhà thờ đầu tiên đến ký ức họ để lại.*

TOULOUSE, CẦU PONT NEUF

THỜI GIAN	13 ngày, 12 đêm, từ Paris đến Toulouse
KHÁCH SẠN	Khách sạn cao cấp 4 và 5 sao
DI CHUYỂN	Xe du lịch riêng trong suốt hành trình
ĐỒNG HÀNH	Trưởng đoàn nói tiếng Việt và hướng dẫn viên địa phương
TRẢI NGHIỆM	Rượu vang Loire, cảng La Rochelle, gốm xứ Saintonge, một château ở Saint-Émilion, bữa tối kiểu Béarn
BỮA ĂN	Bữa tối chào mừng, bữa tối kiểu Béarn, bữa tối chia tay ở Toulouse
THỜI ĐIỂM	Tháng 4 – 6, tháng 9 – giữa tháng 10

Chương trình có thể thay đổi tùy tình trạng còn chỗ của các địa điểm và dịch vụ vào thời điểm đặt.

Ảnh — Wikimedia Commons: Superchilum (CC BY-SA 4.0), Chabe01 (CC BY-SA 4.0), Rolf Kranz (CC BY-SA 4.0), Ineremhat (CC BY-SA 3.0), BastienM (CC BY-SA 3.0), Didier Descouens (Public domain), Martin Falbisoner (CC BY-SA 3.0), Dvcireland (CC BY-SA 4.0), Didier Descouens (CC BY-SA 4.0), Calips (CC BY-SA 3.0), Diliff (CC BY-SA 3.0), Pline (CC BY-SA 3.0), Gary Todd from Xinzheng, China (CC0), Jacques DASSIÉ (CC BY-SA 4.0), Anonymous 18th-century engraver (Public domain), Norbert Nagel (CC BY-SA 4.0), Myrabella (GFDL), Varvac (CC0), Diego Delso (CC BY-SA 4.0), Peter Potrowl (CC BY-SA 4.0) · Flickr: Globetrotteur17… Ici, là-bas ou ailleurs… (CC BY-SA 2.0), Daniel Jolivet (CC BY 2.0), Jon Mokoroa (CC0 1.0), Ruben Holthuijsen (CC BY 2.0), Pom' (CC BY-SA 2.0), Sergei Gussev (CC BY 2.0), Hervé Simon (CC BY-SA 2.0), xiquinhosilva (CC BY 2.0), Dennis Jarvis (CC BY-SA 2.0), Falcon* Photography (CC BY-SA 2.0) · Unsplash: Bastien Nvs, Julien Doclot, Mikael Padeiro, Carole Hachet.